Paul Csavdari

„Din pricina împietririi inimii voastre”

De ce obiecțiile din textele biblice nu contrazic viziunea lui Isus

Toată teologia iudeo-creștină s-a sprijinit pe câteva versete care par să confirme dreptul bărbatului de a „da carte de despărțire”, legitimitatea divorțului și chiar o diferență de natură între bărbat și femeie. Dar o lectură atentă a acestor texte – în ordinea lor istorică și teologică – arată că nimic din ele nu contrazice viziunea lui Isus, ci doar o tradiție falsificată, născută din sinteza târzie dintre filosofia greacă și religia iudaică.

Mai jos analizăm, pas cu pas, cele mai folosite obiecții, așa cum apar în textele actuale ale Vechiului și Noului Testament.

1. Deuteronom 24 – „Cartea de despărțire”

Textul: „Dacă un bărbat își ia o femeie și nu mai găsește plăcere în ea... să-i scrie o carte de despărțire, să i-o dea în mână și să o trimită din casa lui.”

Obiecția: Moise însuși ar fi permis divorțul legal, deci Isus nu poate nega „Legea”.

Răspuns:

- Acest text nu apare nicăieri ca lege practică în perioada preexilică. Nu există niciun caz în care cineva „să scrie o carte” soției.
- În societatea lui Moise, scrisul nu era o practică administrativă populară. Ideea unui act juridic redactat de particulari este anacronică.
- Nici Ezra, nici Neemia, nici Maleahi– care aplică Legea după exil – nu invocă o asemenea regulă, deși exact atunci aveau conflicte matrimoniale (soții străine). Dacă „Legea lui Moise” ar fi conținut o asemenea prevedere, ar fi fost aplicată.
- Concluzia inevitabilă: „cartea de despărțire” apare ca element literar târziu, introdus odată cu LXX într-un context elenistic, unde asemenea documente existau.

Isus nu contrazice pe Moise – El contrazice o falsificare târzie, transformată în „Lege”.

2. Ieremia 3:8 – „I-am dat cartea ei de despărțire”

Textul: „A văzut că M-am despărțit de Israel și i-am dat cartea ei de despărțire...”

Obiecția: Dumnezeu însuși „dă carte de despărțire”, deci divorțul are precedent divin.

Răspuns:

- Contextul imediat (Ier. 3:1–14) este chemarea la întoarcere: „Întoarce-te, fiică necredincioasă!”.
- Dacă ar fi existat un act real de divorț, întoarcerea ar fi interzisă prin Lege(Deut. 24:4).
- În plus, profetul Osea, contemporan cu tema, arată exact invers: Dumnezeu „nu o leapădă”, ci o pedepsește și o primește înapoi.
- Maleahi 2:16 merge mai departe: „Eu urăsc despărțirea” – ceea ce ar fi o blasfemie dacă „Legea lui Moise” ar fi permis-o.

Rezultatul: fraza „i-am dat cartea ei de despărțire” este o inserție elenistică menită să facă textul compatibil cu noul climat juridic grec. Eliminată, sensul devine coerent: Dumnezeu a părăsit, nu a divorțatde Israel – părăsire temporară, urmată de restaurare.

3. Isaia 50:1 – „Unde este cartea mamei voastre?”

Textul: „Așa vorbește Domnul: unde este cartea mamei voastre, cu care am izgonit-o? Sau care este creditorul Meu căruia v-am vândut?”

Obiecția: Dumnezeu însuși invocă cartea ca dovadă juridică.

Răspuns:

- Contextul 49–50 vorbește despre uitare și părăsire, nu despre divorț: „Sionul zice: M-a părăsit Domnul și m-a uitat.”
- Isaia descrie exilul, nu despărțirea conjugală. „Izgonită” = exilată, nu „divorțată”.
- Versetul 1 rupe fluxul: după 49:26 („Răscumpărătorul tău...”) urmează 50:2 („De ce, când am venit, n-a fost nimeni?”) – o continuitate perfectă fără 50:1.
- Formula cu „cartea” și „creditorul” este o interpolare cu limbaj juridic străin temei. Ea „juridicizează” metafora legământului.

După eliminare inserției, sensul curge limpede: „Pentru nelegiuirile voastre ați fost înstrăinați, dar Eu vă chem înapoi.”

4. Isaia 54:6–8 – „Femeie părăsită și izgonită”

Textul: „Domnul te cheamă ca pe o femeie părăsită și cu inima întristată... pentru o clipă te-am părăsit, dar cu îndurare te voi aduna.”

Obiecția: Textul confirmă că Dumnezeu își „alungă” soția – deci legitimează izgonirea.

Răspuns:

- „Izgonirea” aici nu este despărțire conjugală, ci exil politic– scoaterea poporului din țară.
- „Adunarea” ar fi imposibilă dacă ar fi existat „cartea de despărțire”, conform Deut. 24:4.
- Isaia folosește metafora maritală pentru a exprima răscumpărarea: o părăsire de scurtă durată, urmată de o reîntoarcere definitivă.

Prin urmare, „izgonită” nu înseamnă „divorțată”. Orice lectură juridică falsifică textul.

5. Geneza 2–3 – „Un singur trup”

Textul: „De aceea va lăsa omul pe tatăl și mama sa și se va lipi de nevasta sa și vor fi amândoi un singur trup.”

Obiecția: Isus însuși citează acest verset; deci recunoaște Geneza 2.

Răspuns:

- Isus nu argumentează din Geneza 2, ci din Geneza 1: „Dumnezeu i-a făcut parte bărbătească și parte femeiască.”
- Textul actual al Marcu 10 combină două surse: prima frază (v.6–7) vine din Geneza 1, următoarea („un singur trup”) este o adiție din Geneza 2, introdusă ulterior.
- Logica internă a lui Isus este clară: El nu vorbește despre biologie, ci despre unitate personală. „Un trup” a fost adăugat pentru a traduce unitatea morală în termen corporal – exact reflexul gândirii grecești, care confundă unirea spirituală cu contopirea fizică.

Isus vorbea despre legământul dintre două persoane; teologii au făcut din asta contract între două corpuri.

6. Marcu 10 și Matei 19 – excepția „afară de preacurvie”

Obiecția: Isus însuși admite o excepție la interdicția divorțului.

Răspuns:

- Formula „afară de preacurvie” apare doar în unele manuscrise târzii ale lui Matei, nu în Marcu.
- Este o clară adăugire de redactor menită să facă regula aplicabilă într-un context juridic.
- În logica lui Isus, nu există „excepții legale”, pentru că nu este o lege, ci o viziune morală: despărțirea sfâșie unitatea creată de Dumnezeu.

Așadar, pasajul din Matei nu limitează cuvântul lui Isus, ci încearcă să-l „umanizeze” după codul rabinic.

7. Maleahi 2:16 – „Eu urăsc despărțirea”

Textul: „Căci Eu urăsc despărțirea, zice Domnul.”

Obiecția: Textul arată că Dumnezeu detestă divorțul, deci Legea lui Moise e greșită, iar Isus doar o confirmă.

Răspuns:

- Maleahi este exact reacția profetică împotriva legalismului postexilic.
- În timp ce societatea adoptase obiceiul despărțirilor, profetul afirmă că Dumnezeu îl urăște acest.

- Maleahi nu aduce o nouă morală, ci recuperează ideea originară: fidelitate personală, nu procedură legală.

Aceasta e linia în care se înscrie și Isus.

8. Ioan Botezătorul și Isus – două abordări ale aceleiași corupții

Ioan Botezătorul îl acuză pe Irod pe terenul Legii („nu-ți este îngăduit"), iar Isus vine și răstoarnă terenul: „Din pricina împietririi inimii voastre v-a dat Moise porunca aceasta."
Ioan aplică legea; Isus dezactivează legea și o înlocuiește cu adevărul.

Isus nu intră în dezbaterea legală „este îngăduit sau nu", ci o dizolvă: pentru Dumnezeu, unirea nu este reglementabilă, ci sacră în sens moral – nu se poate desface fără nedreptate.

9. Concluzie: Isus corectează, nu contrazice

Toate obiecțiile se dizolvă dacă distingem între:

- Legea ca produs elenistic (contract, document, trup)
  – Legământul ca adevăr moral(persoană, loialitate, chipul lui Dumnezeu).

„Cartea de despărțire" și „un singur trup" sunt produse târziiale unei mentalități filosofice și juridice, care a rescris Scriptura în limbajul civilizației grecești.

Isus nu abrogă Legea lui Dumnezeu – El o restaurează la forma ei originară, cea din Geneza 1, unde omul nu e materie, ci chip; nu e contract, ci legământ; nu e stăpân și supusă, ci două părți egale chemate să devină una în adevăr.

Toate textele invocate pentru a contrazice viziunea lui Isus sunt, la o examinare atentă, fie:

1. interpolări juridice târzii (Ieremia 3:8; Isaia 50:1; Deut. 24),
2. combinații corupte între Geneza 1 și 2,
3. adăugiri redacționale (Matei 19:9).

Niciunul nu vine din gândirea autentică a profeților și nici din învățătura lui Isus.

Isus nu a vorbit despre trup, lege sau act, ci despre adevăr, chip și unitate.
Adevărul Lui nu poate fi atacat cu texte corupte, pentru că tocmai El este criteriul prin care se judecă textele:
„De la început n-a fost așa."